

С.П. Войтенко (Інститут математики НАН України, Київ, Україна)

## Найкращі ортогональні тригонометричні наближення класів $B_{p,\theta}^\Omega$ періодичних функцій багатьох змінних у просторі $L_q$

Досліджуються розглянуті в [1] класи  $B_{p,\theta}^\Omega$  періодичних функцій багатьох змінних, де  $\Omega(t)$  – задана функція типу модуля неперервності порядку  $l$ , яка задовольняє так звані умови  $(S)$  і  $(S_l)$ , які називають умовами Барі–Стечка (див., наприклад, [2]). Нехай  $L_q$  – простір  $2\pi$ -періодичних по кожній змінній функцій  $f(x) = f(x_1, \dots, x_d)$  на кубі  $T^d = \prod_{j=1}^d [-\pi; \pi]$  зі стандартною нормою. Для функції  $f \in L_q$ ,  $1 \leq q \leq \infty$ , в якості наближаючого полінома за системою експонент  $\{e^{i(k^j, x)}\}_{j=1}^M$  береться поліном

$$S_M(f, x) = \sum_{j=1}^M \hat{f}(k^j) e^{i(k^j, x)}$$

і розглядається величина

$$e_M^\perp(F)_q = \sup_{f \in F} \inf_{\{k^j\}_{j=1}^M} \|f(x) - S_M(f, x)\|_q,$$

де  $\{k^j\}_{j=1}^M$  – набір векторів  $k^j = (k_1^j, \dots, k_d^j)$  з цілочисловими координатами,  $(k^j, x) = k_1^j x_1 + \dots + k_d^j x_d$  і

$$\hat{f}(k^j) = (2\pi)^{-d} \int_{T^d} f(t) e^{-i(k^j, t)} dt$$

– коефіцієнти Фур'є функції  $f$ .

Величину  $e_M^\perp(F)_q$  називають найкращим ортогональним тригонометричним наближенням класу  $F$  у просторі  $L_q$ .

Одержано точні за порядком оцінки для найкращого ортогонального тригонометричного наближення класів  $B_{p,\theta}^\Omega$  у просторі  $L_q$ .

**Теорема.** Нехай  $1 \leq p, q, \theta \leq \infty$ ,  $(p, q) \neq (1, 1), (\infty, \infty)$  і  $\Omega(t)$  задовольняє умову  $(S)$  з деяким  $\alpha > d(1/p - 1/q)_+$ , а також умову  $(S_l)$ . Тоді для будь-яких  $M \in \mathbb{N}$ , має місце оцінка

$$e_M^\perp(B_{p,\theta}^\Omega)_q \asymp \Omega(M^{-1/d}) M^{(1/p-1/q)_+},$$

де  $a_+ = \max\{a; 0\}$ .

Якщо  $\Omega(t) = t^r$ , то простори  $B_{p,\theta}^\Omega$  співпадають з просторами О.В. Бесова  $B_{p,\theta}^r$  [3] і, зокрема, при  $\theta = \infty$  та  $\Omega(t) = t^r$   $B_{p,\infty}^r = H_p^r$ , де  $H_p^r$  – простори, введені С.М. Нікольським.

**Наслідок.** Поклавши в теоремі  $\theta = \infty$  і прийнявши до уваги, що  $B_{p,\infty}^\Omega = H_p^\Omega$ , можемо записати наступне співвідношення

$$e_M^\perp(H_p^\Omega)_q \asymp \Omega(M^{-1/d}) M^{(1/p-1/q)_+}.$$

Зауважимо, що при  $\Omega(t) = t^r$ ,  $r > d(1/p - 1/q)_+$  виконується співвідношення

$$e_M^\perp(B_{p,\theta}^r)_q \asymp M^{-r/d+(1/p-1/q)_+}, \quad (1)$$

яке встановлене в роботі [4].

- [1] Li Yongping, Xu Guiqiao. The infinite-dimensional widths and optimal recovery of generalized Besov classes // Journal of Complexity. – 2002. – **18**. – P. 815 - 832.
  - [2] Бари Н.К., Стечкин С.Б. Наилучшие приближения и дифференциальные свойства двух сопряженных функций // Тр. Моск. мат. о-ва. – 1956. – **5**. – С. 483 - 522.
  - [3] Никольский С.М. Приближение функций многих переменных и теоремы вложения. – М.: Наука, 1969. – 480 с.
  - [4] Романюк А.С. Аппроксимативные характеристики изотропных классов периодических функций многих переменных // Укр. мат. журн. – 2009. – **61**, №4. – С. 513 - 523.
-